

Číslo Jednací: 6 T 136/2013 -

USNESENÍ

Senát Obvodního soudu pro Prahu 2 rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 26. září 2014 v Praze, ve věci obžalovaných: **Petra J** , nar. v , **Iva M** , nar. v , **Marie R** , nar. v , **Hana Š** , nar. v a **Daniela Š** , nar. v , stíhaných pro trestný čin podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka podle § 260 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) trestního zákona č. 140/1961 Sb.,

takto:

Podle § 231 odst. 1,2 tr. řádu za užití § 223 odst. 1 tr. řádu z důvodu § 11 odst. 1 písm. j) tr. řádu **se trestní stíhání obžalovaných**:

- 1) **Petra J** , nar. v ,
- 2) **Iva M** , nar. v ,
- 3) **Marie R** , nar. v ,
- 4) **Hana Š** , nar. v ,
- 5) **Daniela Š** , nar. v ,

stíhaných pro skutek kvalifikovaný jako trestný čin podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka podle § 260 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) trestního zákona č. 140/1961 Sb., jehož se měli dopustit tím, že nejméně od 29. 09. 2007 do 28. 09. 2009 jako členky neregistrovaného neonacistického hnutí Resistance Women Unity – Jednota ženského odporu (dále RWU), po předchozích vzájemných dohodách mezi sebou a s dalšími dosud neustanovenými členkami tohoto hnutí, vedeny jednotným záměrem a s předem dohodnutou dělbou úkolů, podílely se na organizaci, personálním a materiálním zajištění a uspořádání různých akcí jak veřejných tak pro vybrané skupiny osob, na zajištění výroby, výrobě a distribuci materiálů (samolepek, triček, odznaků, letáků) propagujících RWU, kdy tato propagace probíhala zejména v průběhu akcí pořádaných pro příznivce krajní pravice, dále transparenty, vlajkami, projevy jednotlivých členek RWU, přičemž získané finanční prostředky byly použity v rámci podpory tzv. Prisoners of War – vězňů války (dále POW), kdy se jedná o uvězněné osoby, z řad krajní pravice, stejného smýšlení a přesvědčení, dále při vybraných akcích vystupovaly s projektem první pomoci (dále SANI) účastníkům demonstrací z řad pravicového extremismu, pro případ jejich zranění, vyhotovovaly pozvánky na jednotlivé akce a následné reporty z těchto akcí umísťovaly na veřejně přístupné internetové stránky www.women-unity.net a www.odpor.org, kdy se tohoto měli dopouštět tím způsobem, že:

1. **obž. Iva M** , nar. společně se samostatně stíhanými obv. Michaelou Č , nar. , obv. Michaelou R , nar. , obv. Lucíí K , nar. a s dalšími třemi dosud neztotožněnými členkami,

dne 19.01.2008 v přesně nezjištěnou dobu v Praze 2, na Palackého náměstí, se zúčastnily demonstrace „Za svobodu slova“ pořádanou Autonomními nacionalisty

a Národním odporem, zde propagovaly hnutí RWU, kdy obv. K vystoupila s projevem, megafon jí držela obv. R , stály před transparentem s nápisem Resistance Women Unity, který držely obviněné Č , M a tři dosud neztotožněné členky RWU, následný report z této akce byl umístěn na veřejně přístupných internetových stránkách www.women-unity.org,

2. **obž. Iva M** , nar. společně se samostatně stíhanými obv. Marií K , nar. , obv. Lucií K , nar. a s další dosud neztotožněnou členkou,

dne 01.03.2008 v přesně nezjištěnou dobu v Plzni, na náměstí Emila Škody, se zúčastnily demonstrace uspořádané Národním odporem, zde propagovaly hnutí RWU, kdy obv. K vystoupila za RWU s projevem a v průběhu pochodu nesly transparent s nápisem Resistance Women Unity, pozvánka na tuto demonstraci a následný report byly umístěny na veřejně přístupných internetových stránkách www.odpor.org,

3. **obž. Hana Š** , nar. společně se samostatně stíhanými obv. Martinou B , nar. , obv. Evou B , nar. , obv. Michaelou Č , nar. , obv. Michaelou R , nar. , obv. Terezou H , nar. , obv. Marií K , nar. , obv. Lucií K , nar. a s dalšími dvěma dosud neztotožněnými členkami,

dne 01.05.2008 od 13.00 hodin v Praze 3, na náměstí Jiřího z Poděbrad, se zúčastnily shromáždění a následného pochodu pořádné Svobodným odporem, zde propagovaly hnutí RWU, když obv. K vystoupila s projevem, byla na ruce označena páskou RWU, obv. Š držela vlajku RWU, obviněné H , B a Č byly na rukách označeny páskou SANI, v průběhu pochodu obviněné R , B , K , K a dvě dosud neztotožněné členky hnutí RWU nesly střídavě transparent s nápisem Resistance Women Unity, současně obviněné R , K a K byly na ruce označeny páskou RWU, pozvánka na toto shromáždění byla umístěná na veřejně přístupných internetových stránkách www.odpor.org a následný report byl umístěn na stejných internetových stránkách a na veřejně přístupných internetových stránkách www.women-unity.net,

4. **obž. Iva M** , nar. a **obž. Daniela Š** , nar. společně se samostatně stíhanými obv. Martinou B , nar. , obv. Evou B , nar. , obv. Michaelou Č , nar. , obv. Michaelou R , nar. , obv. Terezou H , nar. , obv. Marií K , nar. , obv. Lucií K , nar. a s další dosud neztotožněnou členkou,

nejméně od 23.04.2008 po předchozí vzájemné dohodě, vedené jednotným záměrem a s předem dohodnutou dělbou úkolů, se podílely na organizaci, personálním a materiálním zajištění uspořádání Dětského dne, společně zajistily místo konání, připravily hry a atrakce pro děti, stanovily výši vstupného a

vyhotovily pozvánky, které byly umístěny na veřejně přístupných internetových stránkách www.women-unity.net a www.odpor.org, v době jeho konání od 31.05.2008 do 01.06.2008 v rekreačním objektu Radost, Vlastějovice u Kutné Hory, kterého se mohli zúčastnit pouze přívrženci krajní pravice se svými dětmi, bylo propagováno neonacistické neregistrované hnutí RWU, na místě samém společně připravily prostory pro jeho konání, z jejich výzdoby, předávaných cen a diplomů bylo označením patrné, že pořadatelem je RWU, v průběhu akce se obviněné společně s dětmi vyfotily před transparentem s nápisem Resistance Women Unity,

5. **obž. Petra J** , nar. , a **obž. Marie R** , nar. společně se samostatně stíhanými obv. Michaelou Č , nar. , obv. Michaelou R , nar. , obv. Marií K , nar. , obv. Lucíí K , nar. a s další dosud neztotožněnou členkou,

dne 06.12.2008 od 15.00 do 18.00 hodin v Praze 1, Jindřišská 35/966, v tělocvičně Gymnázia prof. J. Patočky, uspořádaly Mikulášskou besídku pro přívržence krajní pravice a jejich děti, přičemž již nejpozději od 04. 11. 2008 po předchozí vzájemné dohodě, vedení jednotným záměrem a s předem dohodnutou dělbou úkolů, se podílely na organizaci, personálním a materiálním zajištění jejího uspořádání, obv. J vyhledala a zajistila vhodné prostory pro konání besídky, obv. R vyhotovila pozvánku, kterou rozeslala mezi příznivce krajní pravice, současně byla vyvěšena na veřejně přístupných internetových stránkách www.women-unity.net a www.odpor.org, zajistily balíčky včetně programu pro děti, občerstvení, akci využily k propagaci RWU, zejména umístěnými transparenty s nápisy Resistance Women Unity a výhercům soutěží předávaly diplomy, kde jako pořadatel bylo uvedeno hnutí RWU, následný report z této Mikulášské besídky byl umístěn na veřejně přístupných stránkách www.women-unity.net,

6. **obž. Petra J** , nar. společně se samostatně stíhanými obv. Martinou B , nar. , obv. Michaelou Č , nar. a obv. Michaelou R , nar. , která za toto jednání byla již trestně stíhána a odsouzena,

dne 01.05.2009 od 13.00 hodin v Brně, nám. Svobody, se zúčastnily manifestu pořádaného Dělnickou stranou a neformálním sdružením Svobodná mládež Brno, zde propagovaly hnutí RWU, obv. R vystoupila s projevem, společně s obv. Č byly na ruce označeny páskou SANI a při manifestačním průvodu obviněné B , Č , R a J nesly transparent s nápisem Resistance Women Unity, pozvánka na tento manifest byla uveřejněna na veřejně přístupných internetových stránkách www.odpor.org a následný report z této akce byl rovněž umístěn na těchto internetových stránkách a na veřejně přístupných internetových stránkách www.women-unity.net,

7. **obž. Petra J** , nar. společně se samostatně stíhanými obv. Martinou B , nar. , obv. Martinou B , nar. , obv. Michaelou Č , nar. , obv. Michaelou R , nar.

, obv. Zuzanou F , nar. a s další dosud neztotožněnou členkou,

nejméně od 23.03.2009 po předchozí vzájemné dohodě, vedené jednotným záměrem a s předem dohodnutou dělbou úkolů, se podílely na organizaci, personálním a materiálním zajištění a uspořádání Dětského dne, společně zajistily místo konání, zábavné atrakce pro děti, stanovily výši vstupného, vyhotovily pozvánky, které byly umístěné na veřejně přístupných internetových stránkách www.women-unity.net a www.odpor.org, v době jeho konání od 30.05.2009 do 01.06.2009 v rekreačním objektu Radost, Vlastějovice u Kutné Hory, kterého se zúčastnili pouze přívrženci krajní pravice se svými dětmi, v jeho průběhu došlo k propagaci RWU, zejména prodejem samolepek RWU v rámci projektu POWinnost, udělované diplomy byly s označením pořádajícího hnutí, součástí výzdoby byly vystavené transparenty s nápisem Resistance Women Unity, obviněné B , Č , R a F se společně vyfotily pod transparentem s nápisem Resistance Women Unity, následný report z této akce byl umístěn na veřejně přístupných internetových stránkách www.women-unity.net,

z a s t a v u j e ,

neboť tak stanoví vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

Odůvodnění:

Státní zástupce Obvodního státního zastupitelství v Děčíně podal dne 04.04.2013 obžalobu celkem na 15 obviněných, mimo jiné také na obviněné Petru J , Ivu M , Marii R , Hanu Š a Danielu Š , pro shora uvedený skutek kvalifikovaný jako trestný čin podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka podle § 260 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) trestního zákona č. 140/1961 Sb. Žalované trestné činnosti se měly obviněné dopustit v letech 2007-2009 (resp. 2008-2009) a jejich trestní stíhání bylo zahájeno usnesením ze dne 08.02.2012.

Následně byla usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 24.04.2013, sp. zn. 11 Ntd 4/2013 věc přikázána k projednání a rozhodnutí soudu zdejšímu, kde byla vedena pod sp. zn. 6T 107/2013. Vzhledem k možnosti mírnější právní kvalifikace oproti podané obžalobě, byla věc těchto pěti obviněných v rámci předběžného projednání obžaloby dne 03.06.2013 vyloučena k samostatnému řízení vedenému pod sp. zn. 6T 136/2013. Z důvodu nemoci obžalované Š , v důsledku čehož se nedostavila k hlavnímu líčení dne 14.10.2013, byla její trestní věc téhož dne vyloučena k samostatnému projednání pod sp. zn. 6T 243/2013.

Dne 21.10.2013 rozhodla v této věci samosoudkyně rozsudkem, v němž uznala obžalované Petru J a Ivu M vinnými pro jednání specifikované v bodech 1., 2., 6. výroku tohoto usnesení a obžalované Petru J , Ivu M a Marii R pro jednání specifikované v bodech 3., 4., 5., 7. výroku tohoto usnesení obžaloby zprostita.

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 27.03.2014, sp. zn. 61 To 69/2014 byl předmětný rozsudek v celém rozsahu zrušen a věc byla vrácena soudu I. stupně k novému rozhodnutí. Důvodem tohoto postupu odvolacího soudu bylo zjištění, že dle jeho názoru, řízení předcházející rozhodnutí trpí následující vadami či nedostatky:

- A) Dosavadní řízení trpí závažnou procesní vadou spočívající v projednání celé trestní věci samosoudkyní, ač ve věci měl být příslušný senát.
- B) Další vadou řízení je projednání věci soudcem, u něhož lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti. Odvolací soud ovšem zdůraznil, že nevyslovuje v tomto směru žádný konečný úsudek v tom ohledu, že věc projednávající samosoudkyně je podjatá, pouze její vystupování v řízení může do určité míry oprávněně otevírat obhajobě prostor pro její pochybnosti o případné nepodjatosti samosoudkyně, přičemž pouze možné pochybnosti o nepodjatosti jsou důvodem pro konstatování této další podstatné vady řízení.
- C) V odsuzující části se pak soud nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro správné rozhodnutí a dokazování zůstalo neúplné.

Zde odvolací soud poukázal na nutnost zvážit reálnou možnost jednání obžalovaných negativně ovlivnit společenský život, čemuž má bránit právě skutková podstata žalovaného trestného činu. Zdůraznil, že trestným zde není „politický extremismus“ jako takový, ale účast v hnutí, jeho podpora či propagace, které je schopno reálně směřovat k reálnému potlačování práv větší skupiny osob spjatých nějakým společným jmenovatelem, čehož nelze dosáhnout logicky jinak, než podporou veřejnosti. Jen stěží si lze představit reálnou možnost společenského uplatnění podobných aktivit v současné době, v době systému mezinárodní kolektivní bezpečnosti, v době disponujícími negativními historickými zkušenostmi, vyšší vzdělaností a orientací drtivé většiny lidí jiným směrem. Mezinárodní společenská situace to reálně vylučuje, dává pro to silné obranné mechanismy, i kdyby snad zájem skupiny lidí se chtěl takto ubírat. Tato mezinárodní situace zároveň vylučuje společenské uplatnění podobných aktivit pouze v národním měřítku, a i rozsah demokratických společenských zřízení a jejich kvalita jim dostatečně brání, aniž by se musela vyvozovat trestní represe vůči slovním projevům předmětného typu. V tomto smyslu odvolací soud shrnul, že přítomnost skutkové podstaty žalovaného trestného činu má v trestním zákoně z hlediska reálného uplatnění spíše formální charakter, jí předvídaná hnutí vlastně neexistují (i napadený rozsudek konstatuje, že RWU již neexistuje), případně v širším společenském kontextu jsou neschopna cokoliv účinně ve společnosti ovlivnit. Aktivity na žalovaných demonstracích mají tak spíše povahu obtížného výtržnického chování, neoprávněného zabírání veřejného prostranství, překážení a obtěžování občanů při pohybu na veřejných prostranstvích apod.

Odvolací soud dále konstatuje, že dle názoru soudu I. stupně se obžalované měly celé trestné činnosti dopustit svou přítomností na demonstracích pomocí transparentů, vlajek či v rámci zdravotnické pomoci, což je však pro vyvození trestní odpovědnosti podle skutkové podstaty žalovaného trestného činu i v základní skutkové podstatě dle názoru odvolacího soudu naprosto nedostatečné. Odvolací soud zde dále poukazuje na možnost uplatnění zásady subsidiarity trestní represe, kdy celá záležitost mohla být mnohem vhodněji řešena prostředky správního práva rozpuštěním shromáždění činností policie, která byla na místě hojně přítomna.

Závěrem odvolací soud zdůraznil, že při novém rozhodnutí vezme soud I. stupně v úvahu vše výše uvedené, doplní dokazování dotazem na policii přítomnou při demonstracích, proč nezasáhla, jestliže přímo před jejíma očima měla být páchána trestná činnost posouzená, následně o několik let později, jako závažná trestná činnost s trestní sazbou odnětí svobody až do osmi let.

- D) Ohledně konečného rozhodnutí ve věci odvolací soud zavázal soud I. stupně, aby pečlivě zvážil nutnost a možnost dalšího vedení trestního stíhání z hlediska ústavnosti a mezinárodních závazků České republiky. Zde poukázal na důvod zastavení trestního stíhání s odkazem na ustanovení § 11 odst. 1 písm. j) tr. řádu, tedy, že tak stanoví mezinárodní smlouva, již je Česká republika vázaná, neboť trestní stíhání trvalo neúměrně dlouhou dobu, takže jeho pokračování by bylo v rozporu s čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o lidských právech (dále též „Úmluva“), podle něhož mají účastníci řízení v rámci spravedlivého procesu právo na vyřízení věci v přiměřené době (viz. dále čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Dle názoru odvolacího soudu je v dané věci nutno přihlídnout k tomu, že jde o trestnou činnost řadu let „starou“ (z roku 2008-2009), že samotné obžalované se na délce trestního řízení svým chováním nepodílely a že zejména k zahájení trestního stíhání došlo s neodůvodněnou prodlevou, kterou nelze zdůvodnit jako „věc strategie a taktiky policejního vyšetřování“, jak uvádí soud I. stupně v odůvodnění napadeného rozsudku. Přestože trestní řád neobsahuje výslovné ustanovení o nepřípustnosti trestního stíhání, které by bylo důsledkem porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy, lze považovat zastavení trestního stíhání za opodstatněné s odkazem přímo na uvedené ustanovení, neboť Úmluva je bezprostředně závazná a má přednost i před zákonem. Odvolací soud dále zdůraznil, že v případě zastavení trestního stíhání ze shora uvedených důvodů, zváží soud I. stupně možnost učinit tak i mimo hlavní líčení.

Soud I. stupně, jemuž byla věc vrácena odvolacím soudem k novému rozhodnutí a který je ve smyslu ustanovení § 264 odst. 1 tr. řádu vázán právním názorem odvolacího soudu se s výše uvedenými vadami, vypořádal následujícím způsobem:

Pokud jde o vadu řízení vytykanou pod písmenem B), v této souvislosti došlo k vyloučení soudkyně JUDr. Daniely Reifové, u které bylo možné mít pochybnosti o její nepodjatosti, z projednávání a rozhodování předmětné věci. V návaznosti na rozhodnutí odvolacího soudu tedy soudkyně usnesením ze dne 22. dubna 2014 rozhodla v předmětné věci o svém vyloučení z vykonávání úkonů trestního řízení a věc byla v souladu s rozvrhem práce přidělena soudkyni Mgr. Ing. Márii Petrovkové.

S další vadou řízení (uvedenou pod písmenem A), kterou odvolací soud shledal v nepřislušnosti samosoudkyně v projednávání a rozhodnutí ve věci, jelikož obžaloba byla podána pro trestný čin podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka podle § 260 odst. 1, odst. 2 písm. a) a b) trestního zákona č. 140/1961 Sb., pro níž je zákonem stanovena horní hranice trestní sazby v trvání osmi let a jedná se tak o věc senátní a nikoli samosoudcovskou, se soud vypořádal tak, že ve věci rozhodl v souladu s ustanovením § 314a tr. řádu (a contrario), tj. v senátu.

Po projednání věci v neveřejném zasedání mimo hlavní líčení senát soudu I. stupně, tak, jak mu to odvolací soud pod výše uvedeným písmenem D) uložil, se zřetelem na článek 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jenž stanoví právo na spravedlivý proces s apelací především na „*právo každého člověka, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoliv trestního obvinění proti němu*“, zvážil nutnost a možnost dalšího vedení trestního stíhání a dospěl k závěru, že u všech pěti obžalovaných je dán důvod pro zastavení jejich trestního stíhání s odkazem na ustanovení § 11 odst. 1 písm. j) tr. řádu, dle kterého trestní stíhání nelze zahájit a bylo-li již zahájeno, nelze v něm pokračovat a musí být zastaveno stanoví-li tak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

Jelikož je trestní řízení obžalovaných vedeno neúměrně dlouhou dobu, kdy jak vyplývá ze spisu, jejich trestní stíhání pro skutky z let 2008 – 2009 (přesněji z doby od 19.01.2008 do 23.03.2009) bylo zahájeno až 08.02.2012, tj. více než 3 roky po jejich dokonání a obžaloba byla státním zástupcem Okresního státního zastupitelství v Děčíně podána soudu až 04.04. 2013, aniž by obžalované jakkoli přispěly k délce trvání trestního řízení a délku trvání přípravného řízení skutečně nelze omluvit strategií a taktikou policejního vyšetřování zejména za situace, kdy přinejmenším skutků v rámci shromáždění či demonstrací se obžalované měly v podstatě dopustit za „asistence policie“, která průběžně celou věc dlouhodobě monitorovala, jeho pokračování by tak bylo v rozporu s výše citovaným čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění později přijatých dodatků a protokolů, podepsané Českou a Slovenskou Federativní Republikou (dále jen „ČSFR“) dne 21. února 1991 v Madridu, publikované ve Sbírce zákonů pod č. 209/1992 Sb. s účinností od 18. března 1992 (dále jen „Úmluva“).

Podle ustanovení § 2 ústavního zákona č. 23/1991 Sb., kterým se uvozuje Listina základních práv a svobod, jsou mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách ratifikované a vyhlášené ČSFR na jejím území obecně závazné a mají přednost před zákonem. Závazky vyplývající z těchto mezinárodních smluv, mezi které Úmluva patří zajisté také, přešly ve smyslu čl. 1 odst. 2 a čl. 2 ústavního zákona č. 542/1992 Sb., o zániku ČSFR, dnem 1. ledna 1993 na Českou republiku a Slovenskou republiku, jako dva samostatné nástupnické státy zaniklé ČSFR. Bezprostřední závaznost a přednost před zákonem u ratifikovaných a vyhlášených mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, a tedy i Úmluvy, pak stanoví také čl. 10 zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy ČR.

Princip spravedlivého procesu je kromě výše uvedené Úmluvy implementován také v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, v němž je mimo jiné zakotveno právo každého na řízení bez zbytečných průtahů a dále také v § 2 odst. 4 věty druhé tr. řádu, ve kterém je přímo kladen důraz na urychlené projednání trestní věci bez zbytečných průtahů. Právo na projednání věci bez zbytečných průtahů, respektive právo na vyřízení věci v přiměřené lhůtě je tak integrální součástí práva na spravedlivý proces, tedy základních práv garantovaných článkem 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (shodně např. I. ÚS 5/96, IV. ÚS 358/98, I. ÚS 600/03).

Otázka přiměřenosti délky řízení je obecně charakterizována všeobecně respektovanými základními kritérii judikovanými Evropským soudem pro lidská práva (dále jen „ESLP“), a to složitostí věci, postupem státních orgánů, popřípadě orgánů cizozemských v případech požadavku na právní pomoc či předběžných otázek, počtem stupňů soudní soustavy, významem řízení pro stěžovatele (v tomto případě pro obžalované) a jednáním stěžovatele (obžalovaných), a musí být zkoumána ve světle konkrétních okolností případu (viz.: *Pélissier a Sassi proti Francii, rozsudek ze dne 25. března 1999*; *Philis proti Řecku, rozsudek ze dne 27. července 1997*).

Soud musí také přihlížet k tomu, že jednotlivec nemůže v žádném případě doplácet na to, že daná problematika byla pro orgány činné v trestním řízení v té době nová či obtížně zhodnotitelná, stejně jako mu nemůže být přičítáno k tíži použití zákonných prostředků procesní ochrany, a naopak to nezabavuje orgány činné v trestním řízení povinnosti konat tak, aby k průtahům v řízení nedocházelo, respektive je nelze tímto ospravedlňovat, a je nutné přihlížet i k tomu, že probíhající trestní řízení negativně ovlivňuje osobní život trestně stíhaných osob, na kterého je sice do okamžiku právní moci meritorního rozhodnutí třeba pohlížet jako na nevinné, avšak samotný fakt trestního stíhání je zátěží pro každého obviněného (viz.: *nález Ústavního soudu ze dne 8. června 2010 sp. zn. I. ÚS 2859/09*).

Celková doba mezi trestným jednáním pachatele a vynesením konečného rozhodnutí má rovněž bezprostřední vliv i na účel trestu, jehož má být uložením konkrétního trestu dosaženo. Je nepochybné, že s prodlužující se délkou řízení se vytrácí základní vztah mezi trestným činem a ukládaným trestem, když účelem trestu je chránit společnost před pachateli trestných činů, zabránit odsouzenému v dalším páčání trestné činnosti a vychovat jej k tomu, aby vedl řádný život, a tím působit výchovně i na ostatní. Se zvětšujícím se časovým odstupem od spáchání trestných činů se tedy oslabuje jak prvek individuální, tak i generální prevence (viz.: *rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 31. března 2005 sp. zn. I. ÚS 554/04*).

Při respektování výše uvedeného tak senát dopěl k závěru, že obžalované se svým jednáním nepodílely na průtazích, kdy zejména k zahájení jejich trestního stíhání došlo s neodůvodněnou prodlevou, přičemž více než 3 roky trvalo policejnímu orgánu vyhodnocování průběžně shromažďovaných důkazů, v průběhu řízení s orgány činnými v trestním řízení spolupracovaly, dostavovaly se k úkonům trestního řízení, nebo se včas a řádně omluvily, a délka řízení tak nemůže být kladena k jejich tíži. Přestože nelze zaměřovat dobu uplynulou od spáchání trestného činu od délky trestního stíhání, neboť může dojít k situaci, kdy od spáchání trestné činnosti uplyne dlouhá doba, ale samotné trestní stíhání proběhne v době přiměřené, je zde nutné zohlednit, že obžalované se měly trestné činnosti dopouštět již od ledna 2008 a v podstatě od této doby mohl policejní orgán, který byl přítomný demonstrace na Palackého náměstí (viz.: skutek 1 uvedený ve výroku usnesení), pokud by dospěl k závěru, že dochází či došlo ke spáchání trestného činu, buď zasáhnout přímo na místě a demonstraci rozpustit, resp. daleko dříve zahájit proti obžalovaným trestní stíhání, čímž by mimo jiné dost možná zabránil více než ročnímu pokračování v jejich protiprávním jednání. V uvedeném případě je tedy na místě dobu před zahájením trestního stíhání obžalovaných zohlednit v délce trvání celého trestního řízení, neboť se zde policejní orgán o možném protiprávním jednání dověděl bezprostředně při, či po prvním z „útoků“. Lze tak uzavřít, že trestní řízení zde „de facto“ trvá přes šest let, což

je již neoddiskutovatelně doba nepřiměřená. K tomu shodně nález Ústavního soudu ČR ze dne 6. září 2006 sp. zn. II. ÚS 535/03, ve kterém Ústavní soud konstatoval, že „ačkoliv si je vědom skutečnosti, že kritérium přiměřené lhůty ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy nelze vykládat paušálně stanovením určité konkrétní délky konání trestního stíhání ... je s ohledem na rozhodovací praxi Ústavního soudu, resp. Evropského soudu pro lidská práva, zřejmé, že dobu trvání trestního řízení delší než šest let je třeba považovat za spíše výjimečnou a v případě absence zřejmých a významných důvodů pro překročení této hranice nelze trvání trestního stíhání v délce vyšší tolerovat.“

Rámcem přiměřené délky řízení je jak zájem obžalovaných na rychlém vyřízení věci, tak i obecný zájem na řádném výkonu spravedlnosti. Judikatura vždy upozorňuje na skutečnost, že otázka, zda je trvání trestního řízení přiměřené, nemůže být posuzována *in abstracto*, ale musí se vycházet z konkrétních okolností každého případu zvlášť. V tomto případě senát dospěl k závěru, že v dané věci není žádné přesvědčivé vysvětlení průtahů, k nimž došlo od spáchání trestného činu do zahájení trestního stíhání a celé trestní řízení tak mělo, resp. mohlo skončit daleko dříve. Tomuto závěru nasvědčuje mimo jiné také podání obžaloby pět let po spáchání skutků, kdy s ohledem na závěry odvolacího soudu průtahy v řízení nelze omluvit poukazem na taktiku policejního vyšetřování. Další pokračování trestního stíhání, by tak bylo v rozporu s právem obžalovaných garantovaným právě ve výše citovaném čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

Nemá-li být Úmluva pouhou proklamací lidských práv a mají-li tato práva být skutečně zaručena, nelze ustanovení čl. 6 odst. 1 Úmluvy pokládat za pouhou směrnici pro její signatáře, aby systém justičních orgánů zřídili tak, aby vyhovoval daným kritériím. Takovýto výklad by signatáře nijak nenutil k nápravě a ve své podstatě by umožňoval neomezené porušování daného práva. Takovýto výklad by byl také v rozporu s čl. 17 Úmluvy, který stanoví, že „nic v této úmluvě nemůže být vykládáno tak, jako by dávalo státu, skupině nebo jednotlivci jakékoli právo vyvíjet činnost nebo dopouštět se činů zaměřených na zničení kteréhokoli ze zde přiznaných práv a svobod nebo na omezování těchto práv a svobod ve větším rozsahu, než to úmluva stanoví“. Dostane-li se právo (a povinnost) státu na stíhání a potrestání pachatele trestné činnosti, výlučně (nebo zejména) z důvodů na straně státu, do extrémního rozporu s právem obviněného na projednání jeho záležitosti v přiměřené lhůtě, zbavuje se tím stát svojí nečinností práva na stíhání a potrestání pachatele trestné činnosti. V případě, kdy dojde k takovéto situaci v trestním řízení, které doposud nebylo skončeno pravomocným rozhodnutím, lze z důvodu, že to stanoví mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, trestní stíhání zastavit pro nepřípustnost. Samotná dikce zákona v ustanovení § 11 odst. 1 písm. j) tr. řádu vyjádřena slovy „stanoví-li“, přitom nemůže být vykládána pouze tak, že nepřípustnost trestního stíhání musí mezinárodní smlouva „výslovně“ stanovit, neboť trestní stíhání je nepřípustné také tehdy, kdy v jeho průběhu dochází k tak hrubému porušování práva stíhané osoby, jež je garantováno mezinárodní smlouvou, že zájem na jeho ochraně a zachování převáží v konkrétním případě nad zájmem a právem státu na stíhání a potrestání pachatelů trestných činů (viz.: *usnesení Nejvyššího soud ČR ze dne 10. dubna 2002 sp. zn. 7 Tz 316/2001*).

Soud si je tak vědom toho, že trestní řád neobsahuje výslovné ustanovení o nepřípustnosti trestního stíhání, které by bylo důsledkem porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy, a že odkaz na ustanovení § 11 odst. 1 písm. j) tr. řádu může vzbuzovat pochybnost o tom,

zda jde o přílehlavé ustanovení., ovšem skutečnost, že trestní řád nemá výslovné ustanovení, které by představovalo reálnou garanci dodržení Úmluvy, neznamená, že je možné Úmluvu pominout, zvláště když je bezprostředně závazná a má přednost před zákonem. Zastavení trestního stíhání s odkazem přímo na čl. 6 odst. 1 Úmluvy, tak lze v projednávaném případě považovat za opodstatněné, a to bez ohledu na to, zda tomuto postupu odpovídá některé ustanovení trestního řádu.

Pouze pro úplnost soud uvádí, že jelikož usnesením Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 16. dubna 2014 sp. zn. 6 T 243/2013, došlo ke spojení původně (v průběhu hlavního líčení) vyloučené věci obžalované Hany Š. zpět pod sp. zn. 6 T 136/2013, soud rozhodoval i o jejím trestním stíhání, neboť důvod pro zastavení trestního stíhání obžalovaných Petry J., Ivy M., Marie R. a Daniely Š. svědčí i spoluobžalované Haně Š. I její trestní stíhání bylo tedy zastaveno tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení může státní zástupce podat stížnost do tří dnů ode dne oznámení k Městskému soudu v Praze, prostřednictvím soudu zdejšího. Stížnost má odkladný účinek.

V Praze dne 26. září 2014

Mgr. Ing. Mária Petrovková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost: Radka Puškinová